

Početna stranica>Sudski postupci>Građanski predmeti>Sud koje države je nadležan?

Sud koje države je nadležan?

Irska

1 Moram li tužbu podnijeti redovnom građanskom sudu ili specijaliziranom sudu (npr. sudu za radne sporove)?

Građanski sudovi u Irskoj nadležni su za suđenje u predmetima koji se odnose na sporove između pojedinaca, organizacija ili države. Predmeti tih sporova u rasponu su od ozljede nastale u automobilskoj nezgodi do pripajanja trgovačkog društva. U građanskim predmetima tužitelj tuži tuženika radi odštete za prouzročenu štetu. Odšteta je uglavnom u obliku novčane naknade štete.

Okružni sud, regionalni sud i Visoki sud prvostupanjski su sudovi. Vrhovni sud nadležan je isključivo za žalbe, osim u određenim predmetima koji se odnose na Ustav. Žalbeni sud nadležan je isključivo za žalbe.

Nadležnost okružnih i regionalnih sudova mjesna je i ograničena, odnosno oni se isključivo bave predmetima čija vrijednost ne premašuje određeni prag i čije stranke borave ili čije se registrirano mjesto poslovanja nalazi na određenom zemljopisnom području ili ako je ugovor sklopljen na određenom zemljopisnom području. O žalbama na odluke okružnog suda odlučuje regionalni sud, a o žalbama na odluke regionalnog suda odlučuje Visoki sud. Sud za sporove male vrijednosti dio je okružnog suda koji se bavi predmetima koji se odnose na potrošače i u kojima iznos tražbina ne premašuje 2 000 EUR. Taj se postupak može odnositi i na predmete u kojima jedno poduzeće tuži drugo.

Okružni sud odlučuje o predmetima koji obuhvaćaju tražbine čija vrijednost ne premašuje 15 000 EUR. Regionalni sud bavi se tražbinama koje ne premašuju 75 000 EUR (60 000 EUR u tužbama za nanošenje tjelesnih ozljeda). On je isto tako nadležan za postupke iz područja obiteljskog prava, uključujući razvod, sudsku rastavu i poništaj braka. Okružni sud bavi se tražbinama iznad 75 000 EUR (60 000 EUR u tužbama za nanošenje tjelesnih ozljeda).

Zahtjevi koji se odnose na radno pravo upućuju se neovisnom tijelu, Žalbenom radnom sudu (*Employment Appeals Tribunal*). Pred njime se vodi široki spektar sporova koji se odnose na prava iz radnog odnosa. U određenim slučajevima obje stranke mogu podnijeti žalbu regionalnom sudu u roku od šest tjedana od odluke Suda. Ako se regionalnom sudu ne podnese žalba, a poslodavac ne provede odluku, Ministarstvo rada, poduzetništva i inovacija može u ime zaposlenika pokrenuti postupak pred regionalnim sudom. Visokom sudu žalbu u pogledu odluke Suda mogu podnijeti obje stranke, ali samo zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog materijalnog prava:

Trgovački sud, uspostavljen 2004., specijaliziran je odjel **Visokog suda**, a posebno je uređen člankom 63.A Poslovnika viših sudova. On se bavi trgovačkim sporovima u kojima je vrijednost tražbine najmanje 1 milijun EUR, sporovima koji se odnose na intelektualno vlasništvo i žalbama u pogledu regulatornih odluka ili zahtjevima za njihovo sudsko preispitivanje. On se isto tako bavi drugim predmetima koje sudac smatra prikladnima. Ne postoji automatsko pravo uvrštavanja u Registar trgovačkih predmeta Visokog suda. To potpada pod diskrecijsko pravo suca Trgovačkog suda. Sud upotrebljava detaljan sustav za upravljanje predmetima koji je osmišljen kako bi pojednostavnio pripremu za suđenje, otklonio nepotrebne troškove i onemogućio primjenu taktika za odugovlačenje te osigurao potpuno otkrivanje podataka prije suđenja.

2 Ako je predmet u nadležnosti redovnih građanskih sudova (odnosno ako ti sudovi imaju odgovornost za takve predmete), kako doznati kojem sudu treba podnijeti tužbu?

2.1 Postoji li razlika između nižih i viših redovnih građanskih sudova (npr. okružnih sudova kao nižih sudova i regionalnih sudova kao viših sudova), a ako postoji, koji je sud nadležan za moj predmet?

Odgovarajući sud kojem se podnosi tužba u prvom stupnju određuje se u skladu s prirodom (ugovor, štetna radnja itd.) i vrijednosti (vidjeti prethodno navedeno) tužbenog zahtjeva.

Za potrebe okružnog suda Irska je podijeljena na 24 okruga i za svaki je od njih trajno imenovan jedan sudac ili više njih. Kad je riječ o dvama najvećim gradovima, Dublinu i Corku, obujam posla zahtijeva trajno imenovanje više sudaca. Irska je za potrebe regionalnog suda podijeljena u osam regija. Jedan je regionalni sudac dodijeljen jednoj regiji, osim u slučaju regije Dublina i Corka gdje je zbog obujma posla imenovan veći broj sudaca. Visoki sud zasjeda u Dublinu kako bi se pred njime vodili izvorni postupci. Pred njime se isto tako vode predmeti koji se odnose na tjelesne ozljede i ozljede sa smrtnim posljedicama u okviru nekoliko pokrajinskih sudova u određenim godišnjim razdobljima. Osim toga, Visoki sud zasjeda u pokrajinskim uredima kako bi odlučio o žalbama na odluke regionalnog suda u predmetima iz područja građanskog i obiteljskog prava.

Okružni sud nadležan je za suđenje u predmetima koji se odnose na ugovore, određene štetne radnje, ugovore o kupnji na otplatu i ugovore o prodaji na rate, predmetima koji se odnose na najam kao što su iseljenje zbog neplaćanja najma te tužbe zbog protupravnog zadržavanja robe ako vrijednost tražbine ne premašuje ograničenje od 15 000 EUR. Okružni sud ima i niz ovlasti koje se odnose na izvršenje sudskih odluka svih sudova o dugovanjima, izdavanju dozvola kao što su dozvole prodaje alkoholnih pića te skrbništvu i uzdržavanju djece.

Regionalni sud nadležan je u predmetima koji se odnose na ugovore i štetne radnje, u predmetima povezanim s nasljednopravnim postupcima te tužbama u području upravljanja ostavinom, vlasničkim tužbama, predmetima u području iseljenja ili zahtjevima za novi najam u postupcima koji se temelje na ugovorima o kupnji na otplatu i ugovorima o prodaji na rate kada vrijednost tražbine ne premašuje ograničenje od 75 000 EUR (60 000 EUR u tužbama za nanošenje tjelesnih ozljeda). Regionalni je sud nadležan za postupke iz područja obiteljskog prava (uključujući sudsku rastavu, razvod, poništaj braka i žalbe na odluke okružnog suda) te je nadležan za žalbe na odluke arbitara u sporovima koji se odnose na zakupnine u okviru zakonodavstva kojim su uređeni odnosi između zakupodavca i zakupnika.

U građanskim predmetima pri regionalnom sudu odluku donosi sudac bez porote. O žalbama okružni sud odluku donosi na temelju ponovne rasprave, a odluka je regionalnog suda konačna te nije moguće ponovno uložiti žalbu.

U skladu s ustavom, Visoki sud ima potpunu prvostupanjsku nadležnost u svim činjeničnim ili pravnim pitanjima. To znači da je on nadležan za sve građanske predmete ako je redovito boravište tuženika u Irskoj, ako je navodni ugovor sklopljen u Irskoj, ako je navodna štetna radnja počinjena u Irskoj ili ako se nekretnina koja je predmet postupka nalazi u Irskoj. Visoki sud odlučuje o žalbama na odluke regionalnog suda te je nadležan za nadzor okružnog suda i ostalih nižih sudova. O žalbama na odluke Visokog suda odlučuje Žalbeni sudom i Vrhovnim sudom ako je potonji potvrdio da je riječ o predmetu važnom za opću javnost ili o predmetu koji je u interesu pravde. Žalbeni sud može proslijediti žalbu Vrhovnom sudu ako je potonji potvrdio da je riječ o predmetu važnom za opću javnost ili o predmetu koji je u interesu pravde. Odluka o žalbi ne donosi se nakon ponovne rasprave, već na temelju popisa dokaza na prvom stupnju i pravnog argumenta.

2.2 Mjesna nadležnost (je li sud u gradu A ili gradu B nadležan za moj predmet?)

2.2.1 Osnovno pravilo mjesne nadležnosti

Odgovarajući okružni sud ili regionalni sud kojem se podnosi tužba određuje se u skladu s područjem na kojem tuženik ili jedan od tuženika uobičajeno boravi odnosno radi ili obavlja poslovnu djelatnost. U većini predmeta koji se odnose na ugovore, odgovarajući su okrug ili regija oni gdje je ugovor navodno sklopljen; u predmetima koji se odnose na štetne radnje odgovarajuće je područje ono na kojem je štetna radnja navodno počinjena; u postupcima iz područja obiteljskog prava odgovarajuće je područje ono na kojemu boravi podnositelj zahtjeva; u postupcima koji se odnose na najam ili pravo na nekretninu odgovarajući je prostor ili zemljište ono na kojem se predmet tog postupka nalazi.

2.2.2 Iznimke u odnosu na osnovno pravilo

2.2.2.1 Kada mogu odabrati između suda u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila) i drugog suda?

Nije primjenjivo.

2.2.2.2 Kada moram odabrati neki drugi sud, a ne onaj u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila)?

Nije primjenjivo.

2.2.2.3 Mogu li stranke same dodijeliti nadležnost sudu koji inače ne bi bio nadležan?

Nije primjenjivo.

3 Ako je predmet u nadležnosti specijaliziranih sudova, kako doznati kojem se sudu moram obratiti?

Internetske stranice [Sudske službe Irske](#) sadržavaju sveobuhvatno objašnjenje strukture sudova u Irskoj. Objavljena je i brošura naziva *Explaining the Courts* u kojoj se objašnjava sudstvo u Irskoj te javnosti pružaju informacije. Više pojedinosti o sudstvu pruža Odbor za informiranje građana (*Citizens Information Board*), zakonsko tijelo koje pruža informacije, savjete i zastupanje u pogledu širokog spektra javnih i društvenih usluga. Odbor za informiranje građana ima i svoje internetske stanice, a s njime se može stupiti u kontakt telefonski ili se obratiti jednom od brojnih informativnih centara diljem Irske.

Druge poveznice

Sudske službe – Irska

<http://www.citizensinformation.ie/>

Posljednji put ažurirano: 26/11/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.